

Asia: VN/31662/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle EU:n yleisen tuoteturvallisuusasetuksen täytäntöön panemiseksi tarvittavaksi lainsäädännöksi ja laiksi kulutuspalvelujen turvallisuudesta

Kuluttajatuotteiden turvallisuutta koskevat ehdotukset

Kuluttajatuotteiden turvallisuudesta annetun lain soveltamisala ja käsitteet

-

Yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaiset markkinavalvonta- ja muut viranomaiset

-

Viranomaisten tehtävät ja toimivaltuudet

-

Seuraamussääntely

-

Muut asiat

-

Kulutuspalvelujen turvallisuutta koskevat ehdotukset

Kulutuspalvelujen turvallisuudesta annetun lain soveltamisala ja käsitteet

SOSTE kiittää työ- ja elinkeinoministeriötä mahdollisuudesta antaa lausunto kulutuspalvelujen turvallisuutta koskevasta lakiesitysluonnoksesta.

Esitettävä laki kulutuspalvelujen turvallisuudesta pohjautuu nykyiseen kuluttajaturvallisuuslakiin, jota ei sovelleta yhdistykseen tai muuhun yhteisöön siltä osin kuin se tarjoaa palveluja jäsenilleen muussa kuin elinkeinotoiminnassa. Käsillä olevaa lakiesitystä valmisteltaessa harkittiin tämän

rajauksen poistamista, mutta siitä luovuttiin. SOSTE kiittää valmistelijoita tästä ratkaisusta. Rajaus on syytä pitää voimassa.

SOSTE painottaa elinkeinotoiminnan ja yleishyödyllisen yhdistystoiminnan eroa.

Elinkeinotoiminnassa tavoitellaan taloudellista hyötyä, toimintaa ohjaavat markkinat ja kuluttaja päättää minkä palvelun tai tuotteen ostaa, mutta ei käytä valtaa palvelun tuottajan tai tuotteen valmistajan hallinnossa. Kyseessä on puhdas myyjä - ostajasuhde. Yhdistystoiminnassa yhdistys pyrkii tarkoituksensa toteuttamiseen yhdistyksen säännöissä määrättyllä tavalla, toiminta perustuu jäsenten demokraattiseen päätöksentekoon ja toimintaa myös harjoitetaan jäsenistön itsensä toimesta. Yhdistyksen jäsenilleen tarjoamat palvelut ovat sen autonomian piiriin kuuluvaa jäsenoimintaa, joka ei ole rinnastettavissa elinkeinotoiminnan kuluttaja-asiakkuuteen. Tämä ero tulee ottaa huomioon kaikessa lainsäädännössä, mukaan lukien nyt käsillä oleva lakiesitysluonnos.

Kuten lakiesitysluonnoksessa todetaan, tiedossa ei ole sellaista yhdistysten jäsenoiminnan turvallisuutta koskevaa kielteistä kehitystä, joka loisi tarvetta nykyisen sääntelyn laajentamiseen. Sen sijaan soveltamisalan laajentaminen lisäisi yhdistysten hallinnollista taakkaa ja kustannuksia tavalla, joka vaarantaisi etenkin pienten, vapaaehtoisvoimin toimivien yhdistysten toimintaedellytykset ja siten heikentäisi kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuuksia. Tämä olisi ristiriidassa hallitusohjelman kanssa, jonka mukaan keskeinen osa toimivaa demokratiaa on aktiivinen ja elinvoimainen kansalaisyhteiskunta ja jossa on sitouduttu keventämään järjestö- ja vapaaehtoistoimintaa koskevaa ylimääräistä sääntelyä.

SOSTE pitää lakiesitysluonnoksen johtopäätöstä oikeana: kun otetaan huomioon yhdistyksille aiheutuvat kustannukset ja niiden mahdolliset vaikutukset, turvallisuudesta huolehtimisen nykytila, yhdistysten jäsenten välisen toiminnan ja muun palvelutoiminnan ero sekä tarve turvata kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytykset, sääntelyn soveltamisalaa ei ole tarpeen eikä pidä laajentaa kattamaan yhdistysten jäsenilleen muussa kuin elinkeinotoiminnassa tarjoamia palveluja.

Kulutuspalvelun turvallisuuden arviointi

-

Palveluntarjoajan velvollisuudet ja niiden riskiperusteinen soveltaminen

-

Valvontakeinot ja -menettelyt

-

Seuraamussääntely

-

Muut asiat

Väätäminen Kirsi
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry